

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Noskové a soudců JUDr. Zoji Dvořákové a Mgr. Zdeňka Lehovce ve věci

žalobce: **MONETA Money Bank, a.s.**, IČO 25672720,
sídlem Praha 4, Vyskočilova 1422/1a,
zastoupený advokátem JUDr. Jaromírem Bláhou,
sídlem Praha 8, Prvního pluku 206/7,

proti
žalovanému: **Ing. Pavel F.**, narozený xxx,
bytem xxx, xxx,
zastoupený advokátem Mgr. Dušanem Zachem,
sídlem Praha 4, Na Zámecké 457/5,

o ručení člena statutárního orgánu, k odvolání žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 16. června 2020, č. j. 21 C 37/2016-221,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se **potvrzuje**.
- II. Žalovaný je povinen do tří dnů od právní moci rozsudku zaplatit žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení v částce 6 776 Kč k rukám advokáta JUDr. Jaromíra Bláhy.

Shodu s prvopisem potvrzuje Zuzana Turoňová.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem soud prvního stupně určil, že žalovaný ručí za splnění povinnosti VOREN-KD s.r.o., v likvidaci, IČO 25673319, vůči žalobci (výrok I.), a uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 45 104 Kč (výrok II.).
2. Žalobce se podle § 68 odst. 1 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích, dále jen z.o.k.) domáhal určení, že žalovaný je ručitelem za splnění povinnosti VOREN-KD s.r.o., v likvidaci, vůči žalobci. Žaloba vycházela z tvrzení, že žalovaný byl jednatelem společnosti EUROPOL PRAGUE, s.r.o., která se vůči žalobci v soudním řízení neúspěšně domáhala náhrady škody ve výši 1 440 000 Kč s příslušenstvím, žaloba byla rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 20. 8. 2014, č. j. 20 C 174/2012-23, který se stal vykonatelným dne 6. 1. 2015, zamítnuta s tím, že společnosti EUROPOL PRAGUE, s.r.o., byla uložena povinnost zaplatit žalobci na nákladech řízení částku 121 629 Kč. Před nabytím právní moci uvedeného rozsudku společnost EUROPOL PRAGUE, s.r.o., převedla pohledávku, která byla předmětem řízení, na společnost VOREN-KD, s.r.o., (smlouvou uzavřenou dne 17. 9. 2014), když za oba účastníky smlouvy jednal žalovaný. Obvodní soud pro Prahu 4 usnesením ze dne 10. 10. 2014, č. j. 20 C 174/2012-237, připustil vstup společnosti VOREN-KD, s.r.o., do řízení. V době uvedeného jednání žalovaného byla společnost VOREN-KD, s.r.o., v likvidaci (ode dne 27. 8. 2014) a žalovaný byl jejím likvidátorem, následně se uvedená společnost dostala do úpadku. Žalovaný, přestože věděl nebo měl a mohl vědět, že společnost VOREN-KD, s.r.o., je v úpadku, v rozporu s péčí řádného hospodáře, nejen že neučinil za účelem jeho odvrácení vše potřebné a rozumně předpokládatelné, ale naopak učinil vše pro to, aby společnost skončila v úpadku, když na ní především nechal postoupit pohledávku. Smlouva o postoupení pohledávky dle žalobce postrádala jakýkoliv hospodářský význam, společnost VOREN-KD, s.r.o., dlouhodobě nevyvíjela žádnou činnost, neměla žádné zaměstnance, nedisponovala žádným majetkem k zabezpečení podmínek pro další vedení soudního sporu.
3. Soud prvního stupně již ve věci rozhodoval rozsudkem ze dne 20. 3. 2017, č. j. 21 C 37/2016-117, kterým žalobu zamítl. K odvolání žalobce o věci rozhodoval Městský soud v Praze, který rozsudkem ze dne 3. 8. 2017, č. j. 70 Co 203/2017-156, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil. Důvodem, pro nějž nebylo možné dle odvolacího soudu žalobě vyhovět, byla skutečnost, že konkurs na VOREN-KD, s.r.o., v likvidaci byl zrušen proto, že majetek úpadce byl zcela nepostačující pro uspokojení věřitelů, z toho důvodu neuspokojené pohledávky nebo jejich neuspokojené části zanikly, a tudíž podle mínění odvolacího soudu nebylo možno rozhodnout, že žalovaný ručí za splnění povinností VOREN-KD, s.r.o., v likvidaci. Žalobce podal proti rozsudku Městského soudu v Praze dovolání a Nejvyšší soud České republiky rozsudkem ze dne 26. 2. 2020, č. j. 27 Cdo 1319/2018-195, zrušil rozsudek odvolacího soudu i rozsudek soudu prvního stupně.
4. Dovolací soud zdůraznil, že smyslem § 68 z.o.k. je kompenzovat zhoršenou dobytost pohledávek věřitelů obchodní korporace, která je způsobena tím, že obchodní korporace je v úpadku a člen (nebo bývalý člen) statutárního orgánu nejednal s péčí řádného hospodáře, neboť neučinil vše potřebné a rozumně předpokládatelné, aby úpadek obchodní korporace odvrátil (ačkoliv věděl, že korporaci úpadek hrozí anebo o tom vědět mohl a měl). Z teleologického hlediska přitom není důvod rozlišovat mezi situacemi, kdy je ručení založeno před zánikem ručením zajišťovaných (neuspokojených) pohledávek nebo jejich neuspokojených částí podle ust. § 311 insolvenčního zákona, a situací, kdy je ručení založeno po zániku těchto pohledávek. Dovolací soud tedy dovodil, že soud může podle § 68 z.o.k. s odkazem na ust. § 2026 odst. 2 o. z.

per analogiam založit ručení člena nebo bývalého člena statutárního orgánu obchodní korporace za splnění povinností obchodní korporace také tehdy, zanikla-li obchodní korporace v důsledku zrušení konkurzu na majetek korporace podle ust. § 308 odst. 1 písm. d) insolvenčního zákona. Soudu prvního stupně pak dovolací soud uložil, aby posoudil, zda žalovaný věděl nebo měl a mohl vědět, že VOREN-KD, s.r.o. v likvidaci, je v hrozícím úpadku, a v rozporu s péčí řádného hospodáře neučinil vše potřebné a rozumně předpokladatelné za účelem odvrácení úpadku.

5. Po právní stránce vycházel soud prvního stupně z § 68 odst. 1 z.o.k. a zabýval se tím, zda VOREN-KD, s.r.o., je v úpadku, a zda žalovaný coby statutární orgán obchodní korporace věděl nebo měl a mohl vědět, že je dotyčná obchodní korporace v hrozícím úpadku, a v rozporu s péčí řádného hospodáře neučinil za účelem jeho odvrácení vše potřebné a rozumně předpokladatelné. Dospěl k závěru, že žalovaný jako jediný jednatel VOREN-KD musel nejpozději od 27. 8. 2014, kdy mu bylo doručeno a nabylo právní moci usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 7. 2014, č. j. 78 Cm 136/2012-23, o zrušení této společnosti s likvidací a jmenování žalovaného likvidátorem, mít vědomost o špatné finanční situaci VOREN-KD, s.r.o. Přesto po 20 dnech 17. 9. 2014 uzavřel s EUROPOL PRAGUE, s.r.o., kde byl taktéž jediným jednatelem, smlouvu o postoupení pohledávky, která v tento okamžik spočívala pouze v závazku VOREN-KD, s.r.o., k úhradě nákladů řízení žalobci ve výši 121 629 Kč. To za situace, kdy VOREN-KD, s.r.o., dlouhodobě nevykazovala žádnou činnost, o čemž žalovaný rovněž musel vědět. Jednání žalovaného, který spoléhal na naplnění smlouvy o zprostředkování a tím získání částky 100 000 Kč jako provize od své další společnosti nelze dle soudu prvního stupně považovat za péči řádného hospodáře. Žalovaný měl důvodně předpokládat i situaci, která nakonec nastala, tedy že k žádné výplatě nedojde a žalovaný pouze zatíží VOREN-KD, s.r.o. Soud prvního stupně zdůraznil, že žalovaný nebyl k okamžiku postoupení pohledávky, která nakonec vedla k úpadku VOREN-KD, s.r.o. „jen“ jejím jednatelem, ale od 27. 8. 2014 i likvidátorem, takže jeho kroky měli vést v souladu s ust. § 187 odst. 1 občanského zákoníku pouze k vypořádání jejího majetku a vyrovnání dluhů věřitelům. Žalovaný přesto společnost naopak zatížil. Dle soudu prvního stupně tak jednal v rozporu s péčí řádného hospodáře a svým postupem přivedl VOREN-KD, s.r.o., k úpadku. V souladu s § 68 odst. 1 z.o.k. proto soud prvního stupně žalobě vyhověl.
6. Proti rozsudku podal žalovaný odvolání. Přednesl, že není správné zjištění soudu prvního stupně, že Městský soud v Praze v usnesení o zrušení VOREN – KD, s.r.o., s likvidací konstatoval nedostatek majetku a hrozící úpadek společnosti, tudíž že by po doručení předmětného usnesení musel mít žalovaný vědomost o špatné finanční situaci VOREN – KD, s.r.o. Dále uvedl, že postupovaná pohledávka existovala a ze skutečnosti, že Obvodní soud pro Prahu 4 žalobě na její zaplacení nevyhověl, bez dalšího nevyplývá, že by pohledávka v době jejího postoupení neexistovala. Vyjádřil názor, že skutečnost, že VOREN – KD, s.r.o., v likvidaci, v době postoupení pohledávky nevykazovala žádnou soustavnou obchodní činnost, nemůže mít na posouzení porušení péče řádného hospodáře ze strany žalovaného žádný vliv, zvláště pak v situaci, kdy v měsíci září 2014 měla VOREN – KD, s.r.o., v likvidaci, inkasovat provizi ze své jednorázové zprostředkovatelské činnosti. Nesouhlasil se závěrem soudu prvního stupně, že musel vědět o hrozícím úpadku VOREN – KD, s.r.o., v likvidaci, v důsledku toho, že společnost nevyvíjela žádnou činnost, ani se závěrem, že měl důvodně předpokládat i situaci, že k výplatě provize nedojde, a že spoléhání žalovaného na výplatu provize za zprostředkování prodeje nemovitostí nelze považovat za péči řádného hospodáře. Za nesprávný považoval i závěr soudu prvního stupně o tom, že jednáním mimo rámec vymezený v § 196 odst. 1 občanského zákoníku ve spojení s § 187 odst. 1 občanského zákoníku žalovaný porušil péči řádného hospodáře, a že důsledkem tohoto jednání byl úpadek VOREN – KD, s.r.o., v likvidaci. Žalovaný naopak v tom, že uzavřel smlouvu o postoupení pohledávky, spatřoval úkon směřující

k odvrácení úpadku, neboť v případě vymožení nabývané pohledávky, o které žalovaný důvodně předpokládal, že bude vymožena, by společnost získala prostředky na úhradu svých případných dluhů (které ovšem dle žalovaného reálně neexistovaly). Soud prvního stupně dle názoru žalovaného nesprávně hodnotil provedené důkazy, zejména je nehodnotil nestranně a objektivně, ale bez výhrad akceptoval tvrzení žalobce o porušení péče řádného hospodáře ze strany žalovaného, které je podloženo výhradně spekulacemi o důvodech jednání žalovaného, které ovšem žalobce nijak neprokázal. Žalovaný vyjádřil přesvědčení, že nebylo prokázáno, že by byly splněny podmínky pro to, aby soud podle ustanovení § 68 odst. 1 z.o.k. rozhodl o ručení za splnění povinností VOREN – KD, s.r.o., v likvidaci vůči žalobci. Žalovaný navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobu v celém rozsahu zamítne, případně aby napadený rozsudek zrušil a vrátil věc soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

7. Žalobce se ve svém vyjádření k odvolání plně ztotožnil se závěry soudu prvního stupně a navrhoval potvrzení napadeného rozsudku jako správného.
8. Odvolací soud z podnětu podaného odvolání přezkoumal napadený rozsudek a řízení jemu předcházející dle § 212 a § 212a o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné.
9. Podle § 68 odst. 1 z.o.k. soud může na návrh insolvenčního správce nebo věřitele obchodní korporace rozhodnout, že člen nebo bývalý člen jejího statutárního orgánu ručí za splnění jejich povinností, jestliže a) bylo rozhodnuto, že obchodní korporace je v úpadku, a b) člen nebo bývalý člen statutárního orgánu obchodní korporace věděli nebo měli a mohli vědět, že je obchodní korporace v hrozícím úpadku podle jiného právního předpisu, a v rozporu s péčí řádného hospodáře neučinili za účelem jeho odvrácení vše potřebné a rozumně předpokladatelné.
10. Podle § 69 odst. 2 z.o.k. se tento díl (§§ 63-70) použije obdobně na osobu v obdobném postavení člena statutárního orgánu.
11. Z důkazů provedených soudem prvního stupně bylo zjištěno, že žalovaný dne 17. 9. 2014 uzavřel smlouvu o postoupení pohledávky, která byla předmětem soudního řízení, a žaloba o její zaplacení byla prvostupňovým soudem zamítnuta. Smlouvu o postoupení pohledávky žalovaný podepsal zároveň za postupitele (EUROPOL PRAGUE, s.r.o.) i postupníka (VOREN-KD, s.r.o., v likvidaci) jako jejich jednatel, resp. likvidátor. Vzhledem k tvrzení samotného žalovaného, že VOREN-KD, s.r.o., již před likvidací nevykazovala žádnou hospodářskou činnost, je zjevné, že postoupení zmíněné (dubiózní) pohledávky na uvedenou společnost bylo účelové, protože krom toho, že šlo o pochybnou pohledávku, k jejímu postoupení došlo po zamítavém rozhodnutí soudu v řízení o ní, kterým bylo postupiteli uloženo zaplatit náklady řízení. Jako nedůvodnou hodnotil odvolací soud námitku žalovaného, že je nesprávné zjištění soudu prvního stupně, že Městský soud v Praze v usnesení o zrušení VOREN – KD, s.r.o., s likvidací konstatoval nedostatek majetku a hrozící úpadek společnosti. Takové konstatování skutečně v usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 7. 2014, č. j. 78 Cm 136/2012-23, uvedeno není, nicméně to nic nemění na tom, že žalovaný jako jednatel VOREN – KD, s.r.o., věděl o majetkových poměrech tohoto subjektu. I z jeho podání v této souzené věci (i ze samého odvolání) je patrné, že žalovaný věděl, že tato společnost neprovozuje žádnou soustavnou výdělečnou činnost a nemá žádný majetek. Jak již odvolací soud uvedl ve svém předchozím rozhodnutí v této věci, z provedených důkazů nelze než dovodit, že při nesolventnosti postupníka bylo jasnou motivací pro uzavření smlouvy o postoupení pohledávky ztížení možnosti domoci se případně nákladů řízení vůči postupiteli (EUROPOL PRAGUE, s.r.o.), který se tak (vystoupením z řízení) zbavil povinnosti hradit náklady řízení, přičemž tato povinnost (připuštěním vstupu postupníka do řízení přešla na postupníka (VOREN – KD, s.r.o.), který však nevykazoval žádnou činnost a nedisponoval žádným majetkem. Žalovaný přitom smlouvu o postoupení pohledávky uzavřel

jako likvidátor postupníka, jehož povinností bylo dle § 187 občanského zákoníku pouze vypořádat majetek zrušené právnické osoby (likvidační podstatu), vyrovnat dluhy věřitelům a naložit s čistým majetkovým zůstatkem, jenž vyplyne z likvidace (s likvidačním zůstatkem), podle zákona. Postoupení dubiozní pohledávky a převzetí dluhu spočívajícího v podobě nákladů řízení rozhodně nelze považovat za jednání v souladu s uvedenými povinnostmi likvidátora. Pokud žalobce spoléhal na vyplacení provize od společnosti EUROPOL PRAGUE, s.r.o., (v níž byl rovněž jednatelem), nelze tuto jeho obranu hodnotit jako relevantní. Jak bylo zjištěno z důkazů provedených soudem prvního stupně, dne 8. 7. 2014 uzavřely společnosti EUROPOL PRAGUE, s.r.o., a VOREND-KD, s.r.o., za něž v obou případech jednal žalovaný, smlouvu o zprostředkování prodeje nemovitosti s tím, že v případě zápisu převodu vlastnického práva do katastru nemovitostí do 30. 9. 2014 měla být VOREND-KD, s.r.o., vyplacena provize 100 000 Kč. Převod vlastnického práva, který byl podmínkou vyplacení provize, byl však zablokován předběžným opatřením Okresního soud v Kladně ze dne 21. 8. 2014, č. j. 14 Nc 7501/2014-53, proti němuž podal EUROPOL PRAGUE, s.r.o., (jednající žalovaný) dne 12. 9. 2014 odvolání. Smlouva o postoupení pohledávky byla uzavřena dne 17. 9. 2014, tedy v situaci, kdy byl převod vlastnického práva k nemovitosti zablokován a na základě odvolání podaného dne 12. 9. 2014 nebylo reálné, že předběžné opatření bude zrušeno do 30. 9. 2014 tak, aby mohlo dojít ke včasnému vkladu vlastnického práva a vzniku nároku na provizi (Krajský soud v Praze předběžné opatření zrušil až usnesením ze dne 23. 10. 2014). Žalobce, ačkoli o zablokování převodu nemovitosti věděl, přesto podepsal dne 17. 9. 2014 smlouvu o postoupení pohledávky, ač vznik nároku na provizi, z níž chtěl dle svých tvrzení hradit soudní poplatek, aby mohl pokračovat v řízení o postoupené pohledávce, byl de facto nereálný. Pokud by žalovaný postupoval s péčí řádného hospodáře, nemohl by v této situaci smlouvu o postoupení pohledávky uzavřít, když, jak žalovaný sám potvrdil, VOREND-KD, s.r.o., neměla prostředky, z nichž by mohla soudní poplatek uhradit, a na vyplacení provize nebylo možno spoléhat. Pokud žalovaný namítal, že postoupení pohledávky naopak směřovalo k odvrácení úpadku, neboť v případě vymožení nabývané pohledávky, by VOREND-KD, s.r.o., získala prostředky na úhradu svých dluhů, není toto jeho tvrzení logické, neboť současně žalovaný tvrdil, že VOREND-KD, s.r.o., žádné dluhy neměla. Výsledkem činnosti žalobce, který v rozporu s péčí řádného hospodáře a v rozporu s povinnostmi likvidátora uzavřel smlouvu o postoupení pohledávky, bylo zatížení VOREN – KD, s.r.o., v likvidaci, závazkem k úhradě nákladů řízení, tento závazek byl důvodem pro podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení, v němž bylo rozhodnuto o úpadku, konkurz byl však zrušen pro nedostatek majetku usnesením Městského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2017, č. j. MSPH 79 INS 14936/2015-B-54. Hrozby předlužení si přitom žalobce musel být plně vědom, neboť znal majetkové poměry VOREN – KD, s.r.o., v likvidaci. Odvolací soud tak zcela shodně jako soud prvního stupně dospěl k závěru, že podmínky pro vyhovění žalobě vyžadované v § 68 odst. 1 z.o.k. byly splněny.

12. Odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně v jako věcně správný potvrdil včetně správného výroku o náhradě nákladů řízení (§ 219 o.s.ř.).
13. O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto podle § 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř. Žalobce byl v odvolacím řízení plně úspěšný a byl zastoupen advokátem, odvolací soud mu proto přiznal odměnu za dva úkony právní služby (vyjádření k odvolání a účast u jednání) po 2 500 Kč dle ust. § 9 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., paušální náhradu za dva úkony po 300 Kč dle ust. § 13 vyhlášky č. 177/1996 Sb. a 21% DPH v částce 1 176 Kč, celkem tedy 6 776 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné, pokud na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu prvního stupně dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237, § 239 a § 240 odst. 1 o.s.ř.).

Praha 24. září 2020

JUDr. Irena Nosková v.r.
předsedkyně senátu